

LBRIS

We know
books

STEPHEN
KING

UN STROP DE SÂNGE

Traducere din limba engleză de
RUXANDRA TOMA

ARMADA

CUPRINS

Telefonul domnului Harrigan.	7
Via a lui Chuck.	107
Un strop de sânge	177
Șobolanul	383
<i>Nota autorului</i>	483

LBRIS

We know
books

TELEFONUL DOMNULUI
HARRIGAN

O rașul meu natal era doar o localitate micuță cu aproximativ șase sute de suflete (la fel este și astăzi, deși eu nu mai locuiesc acolo), însă aveam internet ca în orașele mari. Prin urmare, tata și cu mine primeam din ce în ce mai rar corespondență prin poștă. De obicei, domnul Nedeanu ne aducea doar numărul săptămânal din *Time*, pliante adresate „Locatarilor” sau „Simpaticilor noștri vecini” și facturile lunare. Însă, din 2004, când am împlinit nouă ani și am început să lucrez pentru domnul Harrigan, care locuia mai sus de noi, am primit în fiecare an cel puțin câte patru plicuri pe care erau scrise de mână numele și adresa mea. O felicitare de Sfântul Valentin în februarie, o felicitare de ziua mea în septembrie, una de Ziua Recunoștinței în noiembrie și una de Crăciun, fie cu o zi sau două înainte, fie cu o zi sau două după sărbătoarea aceea. În fiecare plic era un bilet de loterie răzuiabil de un dolar, de la Loteria Statului Maine, iar pe felicitare scria mereu același lucru: *Urări de bine din partea dlui Harrigan*. Simplu și formal.

Și reacția tatei era mereu aceeași: râdea și își dădea îngăduitor ochii peste cap.

— E zgârcit, mi-a zis tata într-o zi.

Cred că făcusem unsprezece ani, iar felicitările alea le primeam deja de doi ani.

— Îți dă câțiva bănuți pe ce-i lucrezi și primele de sărbători sunt ca și cum n-ar fi – bilete de loterie luate de la băcănia din colț.

I-am atras atenția asupra faptului că, de obicei, la unul din patru bilete răzuibile, câștigam câte doi dolari. Iar atunci când se întâmpla minunea, se ducea tata la băcănia lui Howie să ridice câștigul, pentru că minorii nu aveau voie să joace la loterie, chiar dacă biletele alea le primeai gratis atunci când cumpărai ceva. Odată, când am dat lovitura și am câștigat cinci dolari, l-am rugat pe tata să-mi cumpere de banii ăia alte cinci bilete răzuibile. El a refuzat și mi-a spus că mama s-ar răsuci în mormânt dacă ar ști că mă încurajează să devin dependent de jocurile de noroc.

— Deja e destul de rău că o face Harrigan, a zis tata. Ca să nu mai spun că ar trebui să te plătească cu *șapte* dolari pe oră. Poate chiar opt. Că are de unde. Poate o fi legal să-ți dea doar cinci, că ești copil, dar chestia asta ar putea fi considerată exploatare a minorului.

— Îmi place să lucrez pentru el, am zis eu. Și îmi place *de el*, tată.

— Înțeleg, a spus tata atunci. Și nu ajungi vreun Oliver Twist al secolului al XXI-lea dacă-i citești și îi uzi florile din grădină. Dar tot cărpănos e. Mă și mir că dă banii pe timbre pentru felicitările alea, când ar putea foarte ușor să facă drumul de la casa lui până la cutia noastră poștală și să le lase acolo. Nu cred că-s mai mult de patru sute de metri.

Când am avut această discuție, stăteam pe pridvorul casei noastre și beam Sprite. Tata a făcut un semn cu degetul mare spre strada noastră (nepavată, așa cum erau majoritatea străzilor din Harlow) și spre casa domnului Harrigan. Care casă era realmente o vilă, cu piscină interioară, seră, lift cu pereți din sticlă – în care îmi plăcea *la nebunie* să mă urc – și o altă seră în spate, unde fusese o lăptărie pe vremuri (adică înainte să mă nasc eu, însă tata o mai ținea minte).

— Știi cât de tare îl supără artrita, am spus eu. Acum se folosește câteodată de două bastoane, nu doar de unul. L-ar termina drumul până aici.

— Păi, atunci ți-ar fi putut da personal afurisitele alea de felicitări, a spus tata.

Dar nu pe un ton tăios, nu, deloc. Mai degrabă părea că face mișto de situație. Se înțelegea de minune cu domnul Harrigan. De fapt, tata se înțelegea de minune cu toată lumea din Harlow. Probabil felul lui de a fi îl făcea să fie un agent de vânzări atât de bun.

— Că parcă mai mult stai acolo decât pe acasă.

— N-ar fi același lucru.

— Nu mai spune! Dar de ce, mă rog?

Nu puteam să-i explic. Citind foarte mult, aveam vocabularul destul de dezvoltat; experiență de viață nu prea aveam eu. Știam doar că-mi plăcea foarte mult să primesc felicitările de la domnul Harrigan, le așteptam cu înfrigurare și pe ele, și biletul ăla de loterie, pe care-l răzuiam cu bănuțul meu norocos. Și mă bucuram mereu când citeam scrisul demodat, de mână: *Urări de bine din partea dlui Harrigan*. Acum, privind în urmă, îmi vine în minte un cuvânt care să descrie cel mai bine felul de a se purta al domnului Harrigan. Iar cuvântul acela este *ceremonios*. Domnul Harrigan își punea mereu una dintre cravatele lui înguste și negre atunci când mergeam cu mașina în centru, deși el rămânea la volanul Fordului său sedan – automobil practic și confortabil – și citea *Financial Times*, în timp ce eu intram în supermarket și cumpăram ce-mi scrisese pe listă. Printre produsele nelipsite de pe lista lui erau carnea tocată de vită și douăsprezece ouă. Uneori domnul Harrigan spunea că, după ce a ajuns la o anumită vârstă, omul poate să trăiască extrem de bine doar cu carne tocată de vită și ouă. Când l-am întrebat care e vârsta aia, mi-a spus că *șaiszeci și opt*.

— Când omul ajunge la *șaiszeci și opt* de ani, nu mai are nevoie de vitamine.

— Serios?

— Nu, mi-a zis el. Spun eu așa ca să-mi justific obiceiurile alimentare nesănătoase. Ia zi-mi tu acum, Craig, ai făcut sau nu comandă pentru un radio auto cu satelit?

— Am făcut.

De la computerul tatălui meu, pentru că domnul Harrigan nu avea așa ceva.

LEADIS

We know

— Și atunci, unde este? Că nu reușesc să-l prind decât pe garagiul ăsta de Limbaugh¹.

I-am arătat cum să intre pe posturile transmise prin satelit. A învățat de buton, trecând peste cam o sută de posturi până a găsit unul care difuza doar muzică country. Cântecele care se auzea acum era „Stand by Your Man”².

Și acum mă ia cu fiori când aud cântecul ăla. Presupun că așa va fi mereu.

În ziua aceea din al unsprezecelea an al vieții mele, în timp ce stăteam cu tata în pridvor și beam Sprite și ne uitam la casa aia mare (că exact așa îi ziceau locuitorii din Harlow: „Casa cea Mare”, de parcă ar fi fost Închisoarea Shawshank³), am răspuns:

— E super tare să primești scrisori prin poștă.

Tata iar și-a dat ochii peste cap – era un obicei de-al lui.

— *E-mailul* e super tare. Și telefoanele celulare sunt tari. Mie mi se par adevărate minuni. Ești prea tânăr ca să înțelegi. Dacă ai fi crescut doar cu un telefon fix în casă, și ăla cuplat cu patru vecini – printre care doamna Edelson, care vorbea întruna – poate n-ai mai spune asta.

— Când îmi iei și mie un telefon mobil?

Pusesem de multe ori întrebarea în anul acela, cel mai des după ce se anunțaseră reduceri substanțiale la primele modele de iPhone.

— Când o să cred eu că ești suficient de mare.

— Cum zici tu, tată.

Acum a fost rândul meu să-mi dau ochii peste cap și tata a început să râdă. Apoi a devenit serios.

— Tu ai idee cât de bogat e John Harrigan?

Am ridicat din umeri.

¹ Rush Hudson Limbaugh (1951–2021), comentator politic cu opinii conservatoare, realizator de talk-show-uri radio (n. tr.).

² Cântec din 1968, al lui Tammy Winette, cântăreață de muzică country (n. tr.).

³ Închisoare reală, din Mansfield, Ohio, unde se petrece acțiunea povestirii lui Stephen King „Shawshank Redemption” („Închisoarea îngerilor”) (n. tr.).

— Știi că avea niște fabrici.

— A avut mai mult de atât. Până când a ieșit la pensie, a fost mare mahăr la o companie care se chema Oak Enterprises. Și compania aia deținea o firmă de transport maritim, centre comerciale, un lanț de cinematografe, o firmă de telecomunicații și nu mai știu câte altele. Oak era cea mai tare pe piața de capital.

— Ce-i aia piață de capital?

— Bursa. Locul unde faci pariuri în numele celor plini de bani. Știrea că Harrigan și-a vândut toate acțiunile n-a apărut doar pe pagina bursieră din *Financial Times*, ci pe prima pagină, cu litere de-o șchioapă. Tipul ăla care conduce un Ford vechi de șase ani, care locuiește la capătul unei străduțe nepavate, care te plătește cu cinci dolari pe oră și care îți trimite de patru ori pe an câte un bilet de loterie de un dolar stă cu fundul pe o avere de peste un miliard.

Tata a zâmbit strâmb și a continuat:

— Iar cel mai uzat costum al meu, cel pe care, dacă ar mai trăi încă, maică-ta m-ar trimite să-l donez unei organizații caritabile... costumul ăla arată mai bine decât cel pe care îl poartă domnul Harrigan când se duce la biserică.

Mi se părea extrem de interesant tot ce auzeam acum de la tata, mai cu seamă faptul că domnul Harrigan, care nu avea laptop și nici măcar televizor, avusese pe vremuri o firmă de telecomunicații și mai multe cinematografe. Eram convins că nu s-a dus niciodată la film. Tata le zicea „luddiți” acestor oameni, adică niște tipi care detestau dispozitivele noi (printre multe altele). Excepția era radioul cu satelit, pentru că îi plăcea muzica country și ni putea să sufere reclamele de pe postul WOXO, unicul cu muzică country pe care îl prindea aparatul lui din mașină.

— Știi cât înseamnă un miliard, Craig?

— O sută de milioane, da?

— O mie de milioane.

— Uau! am exclamat, însă doar pentru că mi s-a părut că așa cerea situația.

Pricepeam cât înseamnă cinci dolari și înțelegeam și cât înseamnă cinci sute – adică prețul unui scuter vechi, de vânzare pe

Deep Cut Road, la care visam de ceva vreme (vise, taică, vise!) – și înțelegeam teoretic cam cât ar putea să însemne cinci mii, adică suma pe care o câștiga tata lunar ca agent de vânzări la Fabrica de Tractoare și Utilaje Grele Parmeleau din Gates Falls¹. Tata era în permanență cel mai bun vânzător al lunii și poza lui se afla mereu la panoul de onoare. Zicea că nu-i mare chestie, dar eu nu eram de acord. De fiecare dată când i se acorda titlul de cel mai bun vânzător al lunii, mergeam și luam cina la Marcel's – un restaurant francezesc și elegant din Castle Rock².

— Bine ai zis „Uau“, a spus tata și a ridicat sticla de Sprite spre casa cea mare de pe colină, cu o mulțime de camere nefolosite și cu ascensorul pe care domnul Harrigan nu putea să-l sufere, dar era obligat să-l folosească din cauză c-avea artrită și sciatică. „Uau“ este vorba cea mai nimerită.

Înainte să vă povestesc despre lozul cu marele câștig și despre moartea domnului Harrigan și despre necazul pe care l-am avut cu Kenny Yanko când eram în anul întâi la liceul din Gates Falls, ar trebui să vă spun cum de am ajuns să lucrez pentru domnul Harrigan. A fost datorită bisericii. Tata și cu mine ne duceam la Prima Biserică Metodistă din Harlow, care era, de fapt, *singura* biserică metodistă din Harlow. A mai fost încă o biserică în oraș, una la care se duceau baptiștii, numai că aceea a ars până în temelii în 1996.

— Unii oameni dau cu artificii atunci când vor să sărbătorească venirea pe lume a unui copil, a zis tata.

Nu cred că aveam mai mult de patru ani la vremea respectivă, dar țin minte ce mi-a spus – poate fiindcă-mi plăceau artificiile.

— Maică-ta și cu mine am zis „ce naiba, doar ne bucurăm și noi“ și am dat foc unei *biserici* ca să-ți urăm bun venit, Craigster. Și ce spectacol frumos a fost.

¹ Gates Falls, oraș din statul Maine (n. tr.).

² Castle Rock, oraș fictiv din Maine, unde se desfășoară acțiunea din câteva romane și nuvele ale lui Stephen King (n. tr.).

— Nu mai vorbi așa, a intervenit mama. Nu cumva să te ia în serios și după aia să dea și el foc unei biserici atunci când o să i se nască primul copil.

Tare mult glumeau unul cu altul și eu mă hlizeam mereu, deși nu pricepeam deloc despre ce vorbesc.

Obișnuiam să ne ducem toți trei la biserică și iarna – prin zăpada întărită care ne scârțâia sub tălpile ghetelor – și vara – prin praful pe care îl ridicam cu pantofii noștri cei buni (pe care mama îi ștergea cu șervețele de hârtie înainte să intrăm). Iar eu îl țineam întotdeauna de mână pe tata cu stânga și pe mama cu dreapta.

A fost o mamă bună. Îmi era tare dor de ea în 2004, când am început să lucrez pentru domnul Harrigan, cu toate că murise de trei ani. Iar acum, după alți șaisprezece ani, încă îmi este dor de ea, deși îmi amintesc doar ca prin ceață chipul ei, iar pozele nu reușesc să mi-l readucă în memorie cu toate detaliile. E perfect adevărat ce zice cântecul ăla despre copiii fără mamă¹: copiii ăștia o duc tare greu. Îl iubeam pe tata și ne împăcam bine, dar cântecul mai are dreptate și în altă privință: sunt o mulțime de lucruri pe care tăticul tău nu le știe. De exemplu, cum să faci o coroaniță din margarete culese de pe câmpul din spatele casei și să-ți o pună pe cap și să-ți spună că azi nu mai ești un băiețel oarecare, azi ești Regele Craig. Sau cum să se bucure, dar fără să exagereze – adică să nu se laude în dreapta și în stânga – atunci când începi să citești cărți cu benzi desenate (Superman și Spider-Man), deși nu ai decât trei ani. Sau cum să se bage în pat lângă tine atunci când te trezești în miez de noapte speriat de un coșmar în care ești fugărit de Doctor Octopus. Sau cum să te ia în brațe și să-ți spună că totul va fi bine atunci când un băiat mai mare – de pildă, Kenny Yanko – te bate de-ți merg fulgii.

Tare bine mi-ar fi prins în ziua aia una dintre îmbrățișările ei. O îmbrățișare de mamă ar fi putut să schimbe multe.

Faptul că nu s-au grozăvit spunând tuturor că eu am început să citesc de la o vârstă foarte fragedă a fost darul pe care mi

¹ „Motherless Children“ (1974), de Eric Clapton (n. tr.).

LIBRIS | We know
 books

I-au făcut părinții mei, și anume că am învățat de timpuriu că talentul pe care îl ai nu te face mai bun decât cel de lângă tine. Însă tot s-a aflat, așa cum se află mereu lucrurile în orașele de provincie; și, când aveam opt ani, pastorul Mooney m-a întrebat dacă nu aș vrea să citesc din Biblia pentru copii în duminica dedicată familiei. Poate că l-a atras noutatea situației, pentru că, de obicei, ruga un băiat sau o fată de liceu să facă asta. În duminica aceea am citit din Evanghelia după Marcu și, după slujbă, pastorul mi-a spus că m-am descurcat atât de bine, încât și-ar dori să citesc în fiecare duminică dacă eram și eu de acord.

— A zis că un copil mic trebuie să le arate calea, i-am spus eu tatei. Așa scrie în Isaia.

Tata a mârâit, de parcă nu se simțea prea impresionat. Apoi a dat din cap.

— În regulă, atâta timp cât ții minte că tu ești doar instrumentul, nu mesajul.

— Ce?

— Biblia reprezintă Cuvântul lui Dumnezeu, nu Cuvântul lui Craig, așa că să nu ți se urce la cap.

Am zis că n-o să mi se urce și, în următorii zece ani – până când m-am dus la facultate, unde am învățat să fumez iarbă, să beau bere și să mă dau la fete –, am citit lecția biblică în fiecare săptămână. Am făcut-o chiar și atunci când lucrurile mergeau cum nu se poate mai prost pentru mine. Pastorul îmi dădea cu o săptămână înainte referința din Scriptură – adică detaliile exacte, cum se zice. După care, la Întrunirile Tineretului Metodist de joi seara, eu îi aduceam lista cu toate cuvintele pe care nu știam să le pronunț. Drept urmare, s-ar putea să fiu singura persoană din statul Maine care nu doar că știe să pronunțe numele Nabucodonosor, dar știe și cum să-l scrie.

Unul dintre cei mai bogați oameni ai Americii s-a mutat în Harlow cam cu trei ani înainte să mă apuc eu să răspândesc învățăturile Scripturii către persoane mult mai în vârstă decât mine. Asta s-a întâmplat chiar la granița dintre secole, imediat după ce și-a vândut toate companiile și s-a retras din activitate și înainte să-i

fie complet terminată casa cea mare (piscina, liftul și alea pavată din față au fost făcute mai târziu). Domnul Harrigan participa săptămânal la slujbă, îmbrăcat în costumul negru și demodat, pantaloni cu turul lăbărțat, la gât cu una dintre cravatele alea negre și înguste, vechi și de demult, și cu părul cărunt și rărit, pieptănat cu grijă. În celelalte zile, firele de păr îi stăteau care încotro, ca părul lui Einstein după o zi întregă de descifrat cosmosul.

Pe vremea aceea, folosea doar un baston, în care se sprijinea când se ridica să cânte imnurile pe care probabil că le voi ține minte toată viața... și mereu îmi va da fiori versul ăla din „Vechea Cruce Ruginită” despre cum au izvorât apă și sânge din rana lui Isus, la fel cum îmi va da mereu fiori și ultimul vers din „Stand By Your Man” când se dezlănțuie Tammy Wynette. În orice caz, domnul Harrigan nu cânta pe bune, ceea ce era perfect în regulă, pentru că avea o voce ruginită și stridentă. Dar mormăia cuvintele în barbă. Și tata făcea la fel – chestia asta o aveau în comun el și cu domnul Harrigan.

Într-o duminică din toamna lui 2004 (când culori superbe învăpăiau toți copacii din partea noastră de lume), am citit *Cartea a doua a Regilor*, încercând – așa cum făceam mereu – să transmit credincioșilor un mesaj pe care eu nu-l înțelegeam prea bine, dar știind că îl va explica apoi pastorul Mooney în predica lui: „Podoaba ta, Israele, a fost doborâtă pe înălțimile tale! Cum au căzut vitejii! Nu vesti i în Gat și nu da i de știre pe uli ele Ascalonului, ca să nu se bucure fiicele Filistenilor, ca să nu prăznuiască fiicele celor ne-tăia i împrejur!”¹

După ce m-am așezat în strana noastră, tata m-a bătut pe umăr și mi-a șoptit la ureche: *M-ai dat pe spate cu ce-ai zis*. Am fost nevoit să-mi acopăr gura cu palma ca să-mi ascund zâmbetul.

În următoarea seară, tocmai când terminam cu vasele folosite la cină (tata le spăla și eu le ștergeam și le puneam la loc), în fața

¹ Citat biblic, 2 *Regi*, 1:19–20 (aici și în continuare, toate citatele biblice apud Biblia sinodală, Editura Institutului Biblic BOR, București, 1982) (n. tr.).

casei noastre a oprit Fordul domnului Harrigan. I-am auzit bastonul pocnind tare pe treptele de la intrare și tata i-a deschis înaintea să apuce să bată în ea. Domnul Harrigan a refuzat invitația în living și s-a așezat la masa din bucătărie, de parcă era unul de-ai casei. A acceptat sticla de Sprite oferită de tata, dar a refuzat paharul.

— Beau din sticlă, așa cum făcea și tata, a spus el.

A intrat direct în subiect, că doar era om de afaceri, nu? Dacă tata era de acord, ar fi vrut să mă angajeze să-i citesc vreo două sau trei ore pe săptămână. Și m-ar fi plătit cu cinci dolari ora. Îmi putea oferi de lucru pentru alte trei ore, a mai spus el, dacă aș fi acceptat să mă ocup puțin de grădina lui și să-l ajut cu alte treburi, de pildă, iarna să-i curăț scara de zăpadă și să-i șterg praful din casă întregul an.

Adică douăzeci și cinci sau chiar treizeci de dolari pe săptămână, dintre care jumătate doar pentru citit, chestie pe care aș fi făcut-o și gratis! Nu-mi venea să cred. Normal că m-am gândit imediat să pun banii ăia deoparte pentru scuterul pe care mi-l doream, cu toate că mai aveam de așteptat încă șapte ani până să am dreptul legal să mă urc pe el.

Da, era prea frumos ca să fie adevărat și mi-era teamă că tata o să zică nu. Dar n-a zis.

— Cu condiția să nu-l pui să-ți citească vreodată ceva discutabil, a spus tata. Fără tâmpenii politice, fără violențe extreme. Citește ca un adult, dar n-are decât nouă ani. Și ăia abia împliniți.

Domnul Harrigan i-a promis, a mai băut niște Sprite și a plesăit din buzele uscate.

— Da, citește bine, dar nu ăsta-i motivul principal pentru care vreau să-l angajez. Nu *bălmăjește* cuvintele nici chiar atunci când nu înțelege ce zice. Asta mi se pare mie cu adevărat remarcabil. Nu extraordinar, dar remarcabil.

Și-a pus sticla pe masă și s-a aplecat către mine, ținându-mă cu ochii lui pătrunzători. Am văzut adesea jovialitate în ochii aceia, dar foarte rar afecțiune. Iar seara aceea din 2004 nu a fost una dintre acele ocazii deosebite.

— Când ai citit ieri, Craig, ai știut ce înseamnă „fetele celor netăiați împrejur“?

— Nu prea, am zis eu.

— Nici eu n-am crezut că știi, dar tot ai folosit tonul corect: un ton de furie și lamentație. Apropo, știi ce înseamnă *lamentație*?

— Plâns și văicăreală și chestii de-astea.

A dat din cap.

— Însă n-ai exagerat. N-ai întins coarda. Și foarte bine ai făcut. Cel care citește este doar mesagerul, nu creatorul mesajului. Te mai ajută la pronunție și pastorul Mooney?

— Da, domnule, câteodată.

Domnul Harrigan a mai băut niște Sprite și s-a ridicat de pe scaun, sprijinindu-se în baston.

— Să-i zici din partea mea că se spune *Așkelon*, nu *Ass-kelon*¹. Mi se pare o glumă involuntară, dar eu nu prea am simțul umorului. Ce-ar fi să vii de probă la mine miercuri pe la trei, să vedem cum merge? Nu mai ești la școală la ora aia, nu?

Terminam orele de la școala primară din Harlow la două și jumătate.

— Da, domnule. Trei e foarte bine.

— Și stai până la patru? Sau e prea târziu?

— E în regulă, a spus tata, care și el părea năucit de toată povestea. Mâncăm abia pe la șase. Că eu mă uit înainte la știrile locale.

— Și asta nu-ți cauzează la digestie?

Tata a râs, deși eu nu prea cred că domnul Harrigan glumea.

— Câteodată. Nu sunt cine știe ce fan al domnului Bush.

— E cam prostovan, a fost de acord domnul Harrigan. Bine măcar că s-a înconjurat cu oameni care înțeleg despre ce e vorba. Miercuri la trei, Craig. Nu cumva să întârzii. Deloc nu-mi place lipsa de punctualitate.

— Niciun pericol, a zis tata. O să aibă vreme destulă pentru asta când o să mai crească.

¹ Joc de cuvinte în limba engleză: *ass*, „fund“ (n. tr.).